

رمان «کودک، سرباز و دریا» مربوط به سال‌های جنگ جهانی دوم است؛ زمانی که کشور فرانسه در اشغال سربازان آلمانی به‌سر می‌برد. این رمان گوشه‌هایی از تاریخ جنگ آلمان و فرانسه را نقل می‌کند. متأسفانه از بیوگرافی

و شرح حال نویسنده فرانسوی این کتاب «ژرژ فون ویلیه» اطلاعات چندانی در دست نیست، اما این نویسنده نه‌چندان معروف موفق شد با انتشار این رمان، توجه بسیاری از اهالی قلم و منتقدان را در سراسر دنیا به سوی کتابش جلب کند. این

کتاب اولین‌بار در اواخر دهه ۱۳۴۰ خورشیدی با ترجمه دل‌آرا قهرمان در ایران منتشر شد که تجدید انتشارش توسط کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان هنوز ادامه دارد.

نگاهی به کتاب

در یکی از دهکده‌های ساحلی فرانسه در نزدیکی دریا و راه‌آهن، نوجوان ۱۳ساله‌ای به نام «پی‌یر» به همراه مادرش زندگی می‌کند. در حین جنگ، آلمانی‌ها دهکده را به تصرف خود درآورده و به آزار و اذیت مردم می‌پردازند. پدر پی‌یر در حین مبارزه با آلمانی‌ها کشته و همین مسئله باعث شعله‌ورشدن حس انتقام‌جویی در پی‌یر می‌شود. مرگ پدر توسط سربازان آلمانی باعث نفرت او از سربازها شده و همچون معمای حل نشده فکر پی‌یر کوچک را به خود مشغول می‌کند. وی مدت‌ها به این مسئله فکر می‌کند که چگونه می‌تواند با انتقام گرفتن از سربازان آلمانی روح پدرش را شاد کند. پی‌یر نسبت به بقیه نوجوان‌های دهکده کنجکاوتر و جسورتر است، به‌خاطر همین به کمک دوستان هم‌سن و سالش تصمیم می‌گیرد به مبارزه با سربازان آلمانی بپردازد. این در حالی است که عده‌ای از مبارزان بزرگسال دهکده گروهی تشکیل داده‌اند و هر از چندگاهی به پایگاه‌های آلمانی‌ها شبخونی می‌زنند. پی‌یر کوچک در نیمه‌شنی دور از چشم مادر به تنهایی به راه‌آهن بیرون از دهکده می‌رود و با مقداری دینامیت محل استقرار آلمانی‌ها را منفجر می‌کند. اما هنگام فرار سربازان متوجه او می‌شوند و به طرش شلیک می‌کنند. پی‌یر مجروح می‌شود، اما مردم دهکده به کمک او می‌آیند و او را از خطر مرگ نجات می‌دهند.

دوستی کودک و سرباز

نکته جالب توجه در این رمان که پیرنگ اصلی داستان را تشکیل داده است، دوستی یک سرباز آلمانی با پی‌یر است. سرباز آلمانی که خود از مخالفان جنگ است به اجبار دولت، به خاک فرانسه آمده و دور از همسر و فرزندانش در اردوگاه زندگی می‌کند. او که به شخصیت جسور و انتقامجوی پی‌یر پی برده و متوجه خشم و نفرت او نسبت به سربازان آلمانی شده، با او دوست می‌شود و آن‌ها هر از چندگاهی همدیگر را می‌بینند و باهم از جنگ حرف می‌زنند. رفته‌رفته دوستی عمیقی بین آن دو به‌وجود می‌آید که در روند و شکل‌گیری ماجراهای داستان نقشی اساسی دارد.

در لابه‌لای داستان صحبت‌هایی بین پی‌یر و سرباز آلمانی ردوبدل می‌شود که به صمیمیت داستان می‌افزاید؛ به‌خصوص هنگامی که آن دو از مقولهٔ «جنگ» و «دریا» حرف می‌زنند؛ در صحنهٔ آخر کتاب، پی‌یر با تردید از سرباز آلمانی می‌پرسد: «جنگ تمام می‌شود؟»

–بله، خیلی زود. همه آلمانی‌ها این را می‌گویند و من بالاخره می‌توانم بچه‌هایم را ببینم، ولی من تو را فراموش نمی‌کنم پی‌یر کوچولو... امیدوارم یک روز بچه‌هایی مثل تو، با بچه‌های من، باهم کنار بیایند، مثل همه بچه‌های دنیا؛ برای صلحی که هرگز پایان نخواهد یافت!

در صفحه‌ای دیگر از کتاب از قول سرباز آلمانی اینطور می‌خوانیم: «مردان همه کشورها می‌توانند دوست هم باشند، اگر احساسات مشترکشان داشته باشند...».

در ادامه داستان سرباز آلمانی خطاب به پی‌یر می‌گوید: «تو دریا را دوست داری و من هم همین‌طور. دریا زیاست مثل موسیقی و همیشگی است مثل دنیا. قبل از ما بوده و بعد از ما هم خواهد بود. دوست وفاداری است. همه چیز را می‌داند و همه چیز را می‌فهمد و زمانی که انسان او را دوست دارد فقط می‌تواند او را دوست داشته باشد...».

پی‌یر به پدرش می‌اندیشید. شاید برای اینکه از دریا دور بود و جایی دور از دریا مرده بود. پسرک زمزمه کرد: «بله، من دریا را دوست دارم» مرد آلمانی به آهستگی گفت: «هر د آزادا تو همیشه دریا را دوست خواهی داشت این را یکی از شاعران بزرگ شما گفته است: دریا را همیشه دوست داشته باش. مثل همه چیزهایی که خوب و بزرگ هستند پسرم!» ژرژ فون ویلیه گرچه با نگارش این داستان به موضوع جنگ پرداخته و ساختار کتابش را بر این مبنا طرح‌ریزی کرده است، اما با خواندن این رمان می‌توان فهمید که او مثل هرانسان فرهیخته‌ای هیچ علاقه‌ای به جنگ و کشتار انسان‌ها ندارد. داستان او اینچنین به پایان می‌رسد:

معلم دهکده به او نزدیک شد و او را نگاه کرد. جس کرد پسرک دگرگون شده است. چشمانش دوباره درخشان و سرشار از زندگی شده و گونه‌هایش از شدت هیجان پرافروخته است. پسرک نگاهی به معلمش افکند: «من خوشبخت هستم.» معلم که هیجان او را حس می‌کرد احتیاجی به سوال کردن نداشت. با وجود این پرسید: «می‌توانی به من بگویی چرا؟»

«چون می‌خواهم دوباره مبارزه کنم»

«مبارزه به خاطر چه؟»

«به خاطر صلح و آزادی»

اگرچه در پایان داستان سرباز آلمانی در یک درگیری کشته می‌شود، اما حرف‌های تأثیرگذار او در ذهن پی‌یر کوچک برای همیشه باقی می‌ماند.

سنگ گره دانش دریا – امید عباسی – پژوهشکده اکولوژیک خزر به‌عنوان بزرگ‌ترین مرکز تحقیقاتی دریایی کشور، حالا مدتی است که با حاشیه‌هایی همراه شده؛ چند روز پیش بود که خبر تعطیلی این پژوهشکده در برخی رسانه‌ها منتشر شد و از آن پس نام و سرنوشت این مرکز تحقیقات دریایی بیشتر از گذشته موردتوجه قرار گرفته است.

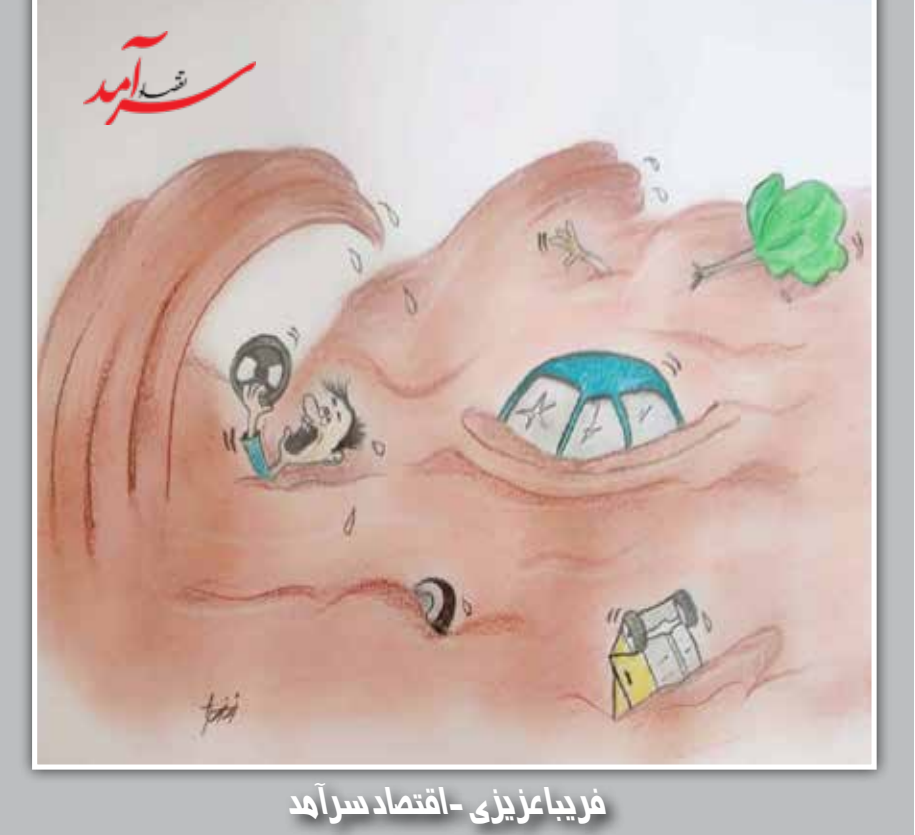
به گزارش روزنامه دریایی اقتصاد سرآمد، کمتر از دو هفته قبل بود که برخی رسانه‌ها گزارش دادند که قدیمی‌ترین و بزرگ‌ترین پژوهشکده اکولوژیک ملی و بین‌المللی واقع در سواحل خزر به دلیل صدور حکم قضایی مبنی بر ادعای مالکیت اراضی از سوی اشخاص حقیقی و دستور خلع‌ید به‌زودی بسته می‌شود. این خبر از سوی داریوش عباسی، مدیرعامل انجمن محیط‌زیست مازندران و محمد امینی، مدیرعامل انجمن کشاورزان مازندران و در رئیس جامعه جنگلانی ایران که از همکاران پژوهشکده اکولوژیک دریای خزر در حوزه تحقیقات، مشاوره و پژوهش نیز هستند، در گفت‌وگویی با تسنیم مطرح شد. آگاهان این مسئله اعلام کردند، اشخاصی با ادعای مالکیت اراضی، براساس رأی صادره از شعبه ۱۱ دادگاه عمومی و حقوقی شهرستان ساری، دستور قضایی مبنی بر خلع‌ید را دریافت کردند و به این ترتیب پژوهشکده اکولوژیک دریای خزر بسته خواهد شد. آن‌ها گفته‌اند که این اقدام علاوه‌بر تبعات زیست‌محیطی به این دلیل که بانک ژن حدود ۵هزار نمونه از آبزیان برای تکثیر مصنوعی جهت حفاظت از دریای خزر و تعادل زیستی در آن از بین خواهد رفت.

برخی کارشناسان معتقدند که این تصمیم تبعات اجتماعی و بین‌المللی نیز خواهد داشت، به این دلیل که نظارت و کنترل بر صید ۱۲هزار صیاد و شغل آن‌ها در سواحل خزر کنار می‌رود و این یک تهدید محسوب می‌شود. از سوی دیگر این فعالان حوزه محیط‌زیست اعلام کرده‌اند که ساختمان پژوهشکده دارای قدمت تاریخی است و به‌عنوان میراث ملی باید حفظ شود. آن‌ها از دستگاه قضایی درخواست اعمال ماده۲۷۷ مبنی بر بدو دستور توقف عملیات اجرایی و پذیرش اعاده‌ادرسی از سوی آن مرکز را دارند.

خبر تعطیلی پژوهشکده اکولوژیک ملی و بین‌المللی در سواحل خزر با عنوان «پژوهشکده اکولوژیک دریای خزر» که منتشر شد با موجی از واکنش‌های متعدد در فضای مجازی و رسانه‌ای استان مازندران مواجه شده است. این خبر از یک سو حکایت از تعطیلی پژوهشکده اکولوژوی دریای خزر را داشت و از تعطیلی مرکز تحقیقات شیلاتی استان مازندران سخن می‌گفت که از اوایل سال ۱۳۶۶ تأسیس شده و از سال ۱۳۸۱ براساس موافقت قطعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به «پژوهشکده اکولوژی دریای خزر» ارتقا یافت.

از سوی دیگر گروهی خواهان تصمیم‌گیری در زمینه تعیین تکلیف مرکز پژوهشکده بوده و هستند؛ پژوهشکده‌ای که بخشی از شبکه شیلاتی کشور و مؤثر در تأمین امنیت غذایی بوده و دارای دبخش تخصصی بوم‌شناسی، تکثیر و پرورش آبزیان، بیوتکنولوژی دریایی،

بدون شرح...

«روزنامه سرآمد» گزارش می‌دهد؛

پشت‌پرده تعطیلی بزرگ‌ترین مرکز تحقیقاتی دریایی کشور

ماجرای انحلال پژوهشکده اکولوژیک خزر چیست؟

تهدید جدی خواهد شد.

در شرایطی که مسئله سهم ایران در دریای خزر محل مناقشه است و محیط‌زیست خزر درگیر آلاینده‌ها و بیوتروزیسم زیستی، تعطیلی چنین مرکزی می‌تواند تبعاتی جبران‌ناپذیر به‌دنبال داشته باشد. از این‌رو مطالبه عمومی از استاندار مازندران، ورود سریع به این موضوع و رایزنی با مقامات عالی قضایی و دولتی برای حفظ این سرمایه ملی است. پسروی‌های قابل توجه آب دریای خزر در شرق مازندران به‌گونه‌ای رقم خورده فرآیند تولید برق در نیروگاه شهید سلیمی نکا را با مشکل روبه‌رو کرده و با توجه به تداوم این پسرودی، مدیران ارشد استان برای گره‌گشایی در فرآیند بهره‌برداری انرژی در یکی از نیروگاه‌های بزرگ شمال کشور دست‌نیز به سوی نخبگان دانشگاهی دراز کرده‌اند.

چالش پیش آمده در حالی است که جدیدترین تحقیقات انجام‌شده از سوی چهره‌های ممتاز دانشگاهی حاکی از آن است که پسرودی آب دریای خزر ادامه‌دار خواهد بود و بدون تردید این امر چالش‌هایی را برای زیرساخت‌های استان‌های شمالی کشور از جمله مازندران به همراه خواهد داشت. با تحقیقات علمی جدید انجام‌شده، صاحبزنان دانشگاهی بر این باورند که تشدید گرمایش زمین و تغییر الگوی باد در منطقه خزر میانی علت اصلی سرعت‌بخشی پسرودی آب دریای خزر در سال‌های اخیر بوده و در همین راستا آب تبخیرشده خزر با تغییر مسیر باد جابه‌جا و گستره بزرگ‌ترین دریاچه جهان در حال کوچک‌شدن است.

هر چند پسرودی‌های پی‌درپی آب خزر مصائبی را در بخش‌های مختلف زیست‌محیطی و زیرساختی استان‌های شمالی به همراه خواهد داشت، اما این پسرودی مشکلاتی جدی برای نیروگاه برق نکا ایجاد کرد. با توجه به تداوم و سرعت پسرودی آب خزر بدون شک این چالش در سال‌های پیش‌رو به مراتب افزایش یافته و اختلال در فرآیند تولید برق در این نیروگاه را افزایش می‌دهد. با توجه به نقش پژوهشکده اکولوژیک در تحقیقات متعدد ازبیرودی و اینکه پژوهشکده کیفیت‌سنجی سدهای کشور را در سدهای شهیدرجایی، میجران رامسر، در کردستان و خراسان ۳ و سسد البرز انجام داده است تا شکوفایی جلجلیک انجام نشود و بر کیفیت آب تأثیر نگذارد یا در حوزه بین‌المللی کمیته منابع زنده خزر با حضور ۵کشور فعالیت دارد و براساس داده‌ها در زمینه کیلکاماهیان و دیگر آبزیان و ذخایر خاویاری مباحث متعدد را دنبال می‌کند و هزارمیلیارد تومان تجهیزات در این مرکز وجود دارد و در آزمایشگاه پاتولوژی ۱۰۰میلیارد تومان تجهیزات وجود دارد که لازم است در حفظ بیت‌المال تدابیر مقتضی اتخاذ شود.

اجرای طرح پرورش توام کپور ماهیان به میزان حداقل ۳۰تن در هکتار و گیاهان از جمله کاهو، نعناع، ریحان و گوجه به روش نوین بیوفالک در راستای امنیت غذایی که طرح‌های مصوب سفر ریاست محترم جمهوری به مازندران است، اجرای طرح تولید پروتئین واکسن سه‌گانه و ایمنی ماهیان قول‌آل‌رنگین‌کمان جهت جلوگیری از تلفات سنگین یا تولید کود آمینواسید از ضایعات ماهیان برای مصارف کشاورزی با قیمت مناسب در مشارکت با سازمان اتکا و تولید کیسول امگا۳ از روغن کیلکاماهیان، بخش‌هایی از دستاوردهای تحقیقاتی بوده که لازم است در زمینه حفاظت از دستاوردها تدابیر لازم انجام شود.

مختارپور ادامه داد: دستور خرید این زمین را به سازمان جهادکشاورزی مازندران می‌دهند و اما مسئولان استانی و شهرستانی، مانع از این کار می‌شوند. وی با اشاره به اینکه پس از طرح دعوا در محاکم قضایی، ۴بار رأی قطعی گرفتیم، اما هربار با فشار و تماس‌هایی که صورت می‌گرفت، مانع از اجرای حکم می‌شدند، تصریح کرد: در این میان، با وجود ادعاهای متعدد در دادگاه تجدیدنظر، باز هم حکم به نفع ما صادر شد.

نماینده وراث مدعی این زمین ۱۶هکتاری با بیان اینکه با ورود رئیس کل دادگستری استان مازندران و رئیس دادگستری شهرستان سساری، در چند روز گذشته حکم خلع‌ید اجرا و صورت‌جلسه مکتوب و زمین تحویل داده شد، گفت: برای آنکه بتوانند وسایل خود را از این مرکز تحقیقات خارج کنند، چند روزی زمان داده شده است.

مختارپور ادامه داد: این زمین وراث‌های فراوانی دارد و هنوز برای اینکه چه کاری در آنجا انجام دهیم، تصمیم نگرفته‌ایم. وی گفت: حکم تخلیه ۴۲هزار مترمربع از سهم شیلات گرفته و اجرایی شد. مختارپور گفت: این زمین مشاع است و اگر یکی از مالکان، حکم خلع‌ید را اخذ کند، باید تمام این اراضی تخلیه شود؛ چراکه مشاع بودن زمین نشان نمی‌دهد کدام قسمت برای آن مالک است.

تبعات تعطیلی پژوهشگاه خزر

تعطیلی بزرگ‌ترین و قدیمی‌ترین مرکز تحقیقاتی دریای خزر با حکم شعبه ۱۱ دادگاه عمومی و حقوقی ساری، واکنش‌های گسترده‌ای در میان فعالان محیط‌زیست و کارشناسان منابع طبیعی به همراه داشته است؛ اقدامی که تبعات زیست‌محیطی، معیشتی و حتی امنیتی آن، دامن مازندران و دیگر استان‌های ساحلی را خواهد گرفت. در این پژوهشکده ملی، بیش از پنج‌هزار نمونه ژن ارزشمند ماهیان خاویاری، استخوانی و کیلکا در شرایط خاص نگهداری می‌شد. حالا در پی تعطیلی ناگهانی این مرکز و عدم‌فرصت برای اعاده‌ادرسی، این ذخایر ژنتیکی در معرض نابودی است؛ ذخایری که طی سال‌ها پژوهش و هزینه‌های سنگین ملی برای حفظ آن‌ها صرف شده بود و نقش کلیدی در بقای گونه‌های بومی خزر داشت.

از سوی دیگر، این مرکز با اجرای پروژه‌های مشترک بین‌المللی، عضو کنوانسیون تهران و کمیسیون مشترک پنج‌کشور حاشیه‌خزر بود و تعطیلی آن، جایگاه ایران را در معادلات منطقه‌ای و زیست‌محیطی دریای خزر تضعیف خواهد کرد. فعالان محیط‌زیست هشدار داده‌اند که عرصه ۱۰۵هکتاری پژوهشکده، پس از تصاحب توسط مدعیان، در معرض تغییر کاربری و ویلاسازی قرار دارد. با توجه به ارزش اقتصادی این اراضی ساحلی، تجربه نشان داده که چنین تصرفاتی به مرور به نابودی فضای سبز و حریم ساحلی خواهد انجامید.

در شرایطی که استاندار مازندران، بارها نسبت به صیانت از منابع طبیعی و ساحل‌خواری موضع گرفته و به واسطه اختیارات ویژه ریاست‌جمهوری در استان، می‌تواند در این ماجرا ورود جدی کند؛ فعالان محیط‌زیست از وی خواسته‌اند که با استفاده از ظرفیت حقوقی ماده۴۷۷ و مکاتبه با عالی‌ترین مقام قضایی کشور، مانع از تثبیت این اتفاق خسارت‌بار شود. یکی دیگر از عواقب این تعطیلی، بیکار شدن پژوهشگران، کارشناسان و بیش از ۱۲هزار صیادی است که فعالیت آن‌ها تحت نظارت این مرکز انجام می‌شد. با خروج این پژوهشکده از چرخه نظارت و پژوهش، بسیاری از پروژه‌های تولید، تکثیر و پرورش آبزیان متوقف شده و امنیت معیشتی و غذایی منطقه دچار

بدون شرح

قاب‌دوربین

عکس: اصغر بشارتی